

Szerkesztőségi iroda:

Főpác, Osulak-féle ház,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények
küldendők.

Kiadó hivatal:

Pollák Mór könyvnyomdája,
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentesen intézendők.

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.

A háromszéki „Házilpar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkényes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten
kint kétszer:
csütörtökön és vasárnap

Előfizetési feltételek:
Helyben hához hordva, vagy
vidékre postán küldve

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit-sorúrt, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

Budapest, 1879. január 14.

n —. A miniszterek visszatértek Bécsből s a lapok megegyezőleg konstatálják a tényt, hogy a kormány s a Rothschild csoport közt az új magyar kölcsön megkötött. Az ügyletre vonatkozó részletek még ismeretlenek, a pénzügyminiszter azok közlését a törvényhozáshoz rövid idő alatt beterjesztendő törvényjavaslattal tartja fel. Csak annyit mondanak a különben nem teljesen autentikus közlések, hogy a kölcsön összege 100 milliót tesz, melynek beszerzésére aranyjárdék (rente) fog kibocsáttatni s azon esetben, hogy ha ez a pénzpiacra elegendő mennyiségben nem volna elérhető, a hiányzó összeget a magyar állam-birtokokra kibocsátandó záloglevelekkel fogják beszerezni. Mint ugyanezen, mint mondtuk, nem teljesen megbízható hír mondja, a kibocsátási árfolyam 73 forintra volna határozva.

E részletek még bizonytalan hitelességűek. Cáfoltatlan azonban a tény, hogy Magyarország államadosságainak sorozata egy új s pedig tekintélyes összeggel szaporodott.

Ha e tényt azon szempontból tekintjük, hogy az új hitelügylet elsősorban magyar rente kibocsátására van tekintve, hogy a kölcsönösszeggel képesítve vagyunk magunk megerősítése nélkül beváltani legerheesebb rövid lejáratu 153 millió adósság-terhünknek második felét, hogy e kölcsön megkapása folytán a Bosznia s Hercegovina okkupációjának költségei fedezésére nem vagyunk kénytelenek adózási erőnket újra igénybe venni — s nem vagyunk kénytelenek kulturális s anyagi érdekeink javára szolgáló befektetéseinket felfüggeszteni: akkor e kölcsön létrejvetelének tényét megnyugvással fogadhatjuk s újabb erővel kapaszkodhatunk azon reményhez, hogy miután e kölcsönnel ez év legnagyobb terheit, a 153 millió kölcsön második felének szükséges beváltását s az okkupáció ránk eső részét fedezhetjük s e kölcsön bedugni van hivatal az idei s jövőben várható deficit hézagjait, e 2 év alatt a magyar pénzügyi kormányzat gondmentes időt talál pénzügyeink kívánatos rendezésére jövedelmeink szaporításának — s kiadásaink fogyasztásának útján.

TARCA.

Gyermekkori emlékek.

II.

Mult cikkemből meggyőződhettem a szíves olvasó, hogy midőn a „calassiba” beléptem, leendő tanulóársaim részéről nem részesültem valami szíves fogadtatásban. A kiméletlenségnek, az udvariatlanságnak ezen nyilatkozata véretem egészen fellázította s ösztönöserővel „hátraarcot” csinálva megragadtam a fakilincset — azon erős elhatározással, hogy örökre bucsut mondjak az iskolának.

Azonban egy fiú, okosabb a többinél, visszatartott, midőn aztán néhány percig tartó harc fejlődött ki közöttünk. — Ily körülmények között egyébként nem maradt hátra, mint hogy elévéltem egyetlen fegyveremet, melyet rendesen mindig magamnál hordék s azzal igyekeztem visszavertni a vásott fiúk támadását. Elkezdtem tudniillik sírni s behúzódnám a váratlan vendégek szokásos helyére, boszút forralva vártam a rettenetes mesterre, kinél reméltem, hogy majd pártfogásra fogok találni.

Nem sokáig kellett várnom, mert alig egy negyedóra múlva az ajtó megnyílt s azon remélt pártfogóm lépett be.

A tanuló azonnal helyökre takarodtak, csak én maradtam állva az ajtó mögött szomorúan lehajtott fővel és kisírt szemekkel, várakozva a kedvező pillanatra, melyben ügyemet a mesteri igazság szolgáltatás fóruma elé terjeszthetem.

Azonban sajnálkozással kell kijelentenem, hogy reményemben csalókoztam, mert a mint észrevett a

Hanem az azt vesszük tekintetbe, hogy mily nyomott az új rente kibocsátási ára, mint a megbízhatatlan hír jelenti, 73 frt, akkor már kevésbé örvendetes elmélkedésnek nyitjuk meg az utat. E kibocsátási ár mellett a felveendő 100 millió kölcsönt kibocsátandó 137 milliónyi rente fedezné s így a 6% kamat mellett is a 100 millió készpénzért tényleg nyolc és egy ötöd forint kamatot kellene fizetnünk, mely kamattal bizony tagadhatlanul igen magas s igen rossz világításba állítja hitelünket.

Mi lehet az oka, hogy a magyar állam ily drága áron jut hitelhez? Hiszen Magyarország tekintélyes államot képez mind terjedelmére, mind lakosságának számára, mind jövedelméhez képest. Tíz éve tart már állami önkormányzata, aránylag csekély államadósság terhelé, azok után a kamatot pontosan fizeti s elvált kötelezettségének minden irányban lelkiismeretességgel eleget tesz.

Hát bizony e kérdésekre nehéz határozott kimerítő feleletet adni. — Tíz éves már, de mégis fiatal állam vagyunk még s e körülményből a külföldi tőke azon ügyére talál planibilis alapot, hogy még nem látja állapotainkban a tartósság biztosítékát s így kockázatának túlunk drágább árát követelheti. S meg kell vallanunk, hogy a külföldi tőkének ez ügyvetését ritka tökéletességgel iparkodik igazolni az ellenzéki sajtó, mely minden adott s nem adott alkalommal a magyar állam közeledő végét, a magyar befolyás bukását s a magyar alkotmányos rendszernek a centralizáció általi elnyelését hirdeti. Ily kitűnő segédkezés mellett aztán ha magyar kölcsönről van szó, egyedül teljeshalmu ur a Rothschild-csoport, mely még leereszkedik hozzánk drága kölcsönadás: más európai pénzhatalmasságokat szerencsén elidegenítettőlünk az előbbi kormányok famózus hitelművelete.

S van még ezeken kívül egy nagy bökénő. A hazai tőke mit sem akar tudni a magyar állami hitelszükségletek előállításában való részvételről. Más országokban mi másképp van ez! Mikor például egy új francia kölcsön íratik ki, a hazafias részvételnek — s mellékesen

mondva az előrelátó és számítani tudó üzleti szellemnek — mily örvendetes példái nyílnak! Az aláírás napján az aláírásra kitűzött helyiségeket már kora reggel vidékiek tömeges csoportja táborozza körül, szegény, gazdag egyformán törekszik hazai értékek elhelyezni filléreit, ezreit, — mely tényekkel egyrészt erős konkurrenciát vetnek a hazai szükséglet ily ki nem szákmányolható földi spekuláció elé, másrészt pedig pénzeiknek jó befektetést szereznek s az ország által az új kölcsön után fizetendő kamatok nagy részét megmentik maguknak s így magának a kamatfizető országnak. Nálunk hire sincs az ily hazafiságnak, az ily előrelátó szellemnek. Láttuk a mult rente kibocsátásánál. Nehány főúr, néhány főpap, néhány pénzintézet aláírtak néhány ezer forintnyi rente-átvételt, de ez is csak úgy történt, hogy tessék, lássák, s e ténynek is hazafi áldozatot s nem érdekeik szolgálatát látszottak teljesíteni. Tőkepénzeink nagy, legnagyobb része — kik különben a jövedelmi adóra szolgáló bevállásoknál notarice nagyon rossz kabátokban szoktak megjelenni, e rente-aláírásoknál természetesen távollétükkel tündökölték.

Rákfeneként esz s pusztit e bizalmatlanság i baj társadalmunkban s állami életünkön. Segít-e ezen az állam? — Franciaország, Anglin megmutatták, hogy segíthet. Ez országokban a takarékpénztárak csak hazai értékpapíron vásárlására fordíthatják tőkéiket, s Angliában külön országos hivatal áll fenn, melynek kötelessége odáig működni, hogy az ország hitelpapírai az ország polgárai által vásároltassanak össze.

Kormányunk kötelessége hasonló intézkedésekkel megmenteni az ország számára az ország által fizetett államadóssági kamatok egy részét S egyuttal lelkiismeretes kötelessége, hogy pénzügyeink javítására fordítandó gondoskodásában főszemügyet vessen az ugynevezett rejtjelezkedő tőkékre, melyek jövedelmével bevállásoknál nem, csak törvényszékek s bíróságoknál tünedeznek olykor fel — bepanaszolt váltók alakjában. A kormány ez új kölcsönrel két évi időt nyer, mikor az állam hitelének fentartására vonatkozó emésztő gondoktól ment-

mester, rám rivalt a legdurvább hangon, melyet valaha addig hallottam, hogy „helyre takarodjam, mert hanem úgy kilódit az iskolából, hogy a hetvenhetedik nagyapám sem szed fel.”

Ezen eljárás, mely teljesen visszatükrözi az akkori mesterek némelyikének magaviseletét, melyet tanítványaikkal szemben gyakoroltak, a mesterbe vetett minden reményemet elszálta s e perctől fogva úgy féltem tőle, mint a babonás ember az ördögtől.

Azonban megadtam magam sorsomnak s egyik fiú maga mellett helyet csinálván, szorongó szívvel letelepedtem az iskola padjára.

Sokaknak feltűnhetett eddig, hogy én az iskolatánító mesternek nevezem. Így nevezte akkor mindenki s így nevezik ma is nálunk mindenütt az énekezők.

Vannak ugyan egyesek, kik szégyenlik e címet s abban valami lealacsonyítót találnak, amiért is elnevezetik magukat „tanítónak”, a mi némely esetben jogos is, továbbá „rektornak”, magyarul igazgatónak, hogy miért: arra lehetne kávénciát találni, de ha a mesternek az ekleziához való viszonyát vesszük tekintetbe, nem tarthatom eléggé indokoltnak.

Hogy „nagyaságos ur” van-e közöttük, — arról nincs biztos tudomásom, de ha vannak egyes tanítók, kiket megmagasaltaknak, feltehető, hogy ebben az émélyegség címkecséggel saturált világban ilyenek is találhatók.

Mesturamnak hívtuk mi is azon időben, melyet valószínű akarok, a tanítót s így indokolt lesz, ha továbbra is e nevezet mellett maradok.

Ezen kitérés után folytassuk a felvett tárgyat

és szóljunk valamit az iskola helyiségéről is. Ha ezzel készen leszek, vissza fogok térni azon pont-ra, melyben én az iskola padján helyet foglaltam.

Az iskolahelyiség, mely rendesen a két nembeli gyermekek közül havtárván fogadott kebelébe, a mesteri habitacionak egyik kiegészítő részét képezte. Ez volt tulajdonképp a mester nyári konyhája. Midőn bizalmasabb embereivel volt, ha e szoba jött kérdésbe, soha el nem mulasztotta megjegyezni, hogy „nyárban konyha, téiben paja.” Október vége felé, midőn az idő már annyira megfűlt, a konyhaeszközök szépen kíváncsítottak belőle s ezekkel együtt a házi kutya, meg azok a szép fiatal mangalicák, melyeket a mesternek aszszony csupa sympathiából szeretett meg őfelre is ott látni.

Ekkor megjelent az egyházi pár szegény aszszony kíséretében, a kik aztán „kívül, belől, mindenfelől” szépen megsikároltak a szoba falait, valamint az agyag padimentumot is. Subintelligit, hogy e munkát ingyen kellett teljesíteni azon szegény aszszonyoknak, kik gyermekeiket az iskolába járatták. Ők „állották ki” a befeljárásra szükséges meszet is.

Midőn így minden rendben volt, megjelent a falusi ács, vagy ha ez történetesen nem volt honn található, a mester kocscsa, ki aztán a tavalyi projectum szerint megkésztette „az ülőhelyeket”. Felütött három fal mentében — (a negyedik mellett a boglyas kemence terpeszkedett) 6-6 cöveket párosával. Ezekre 15 centimeter szélességű deszkákat szeggett és ezzel készen volt a „legénygyermek” ülő helye. Hasonló módon készült el az asztal is, csak hogy ez az ülő helyeknél valamivel szélesebb

ve, igyekezetét a pénzügyek rendezésére fordíthatja. S e rejtelkedő tőkek megadóztatása nevezetesen javulást idézne elő a jövedelem szaporításának rovására.

* A magyar aranyjárdék új kibocsátása számára a Rothschild-konzorcium azon dolgozik, hogy a párisi börzén annak jegyzését kieszközölje. — Örvedetes jelenséggel említhetjük, hogy e járdék mindinkább terjed a magyar közönség körében.

* **Öztrák miniszterválság.** A király, hír szerint, már aláírta a királyi kéziratot, melylyel az Auersperg-kabinetet elbocsátja. A kabinet azonban csak a berlini szerződésnek s az olasz kereskedelmi szerződésnek a bír. tanács által történt helybenhagyása után fog formászerint lépni. Az új kabinet állítólag ideiglenes jellegű lesz. A mostani kormány több szakminiszter benne lesz. A hír, hogy a közös pénzügyminiszter, b. Hoffmann fog a kabinetalakítással megbízni, alaptalannak nyívaníthat.

A függő kérdésekről, melyeknek elintézését Konstantinápolyból már annyiszor jelentették, a táviratok sem tudnak egyebet jelenteni, mint hogy még mindig függőben van minden s a különböző megállapodások még mindig csak elvi természetűek. Novibazárra vonatkozólag megerősítik azon híreket, hogy a tárgyalások csak az orosz török végleges békeszerződés aláírása után fognak ismét folytatni; a főpontok állítólag már meg vannak állapítva, csak alárendelt kérdések lesznek még megoldandók, s monarchiánk nem sürgeti a konvenció megkötését. — A török montenegrói egyezmény felől is megint elmaradt minden hír, ellenben Raguzából jelentik, hogy Nikita fejedelem táviratlag értesítette a portát, miszerint a montenegrói „harci kedvét” nem volt képes többé fekézni, ha Podgorica a legrövidebb idő alatt át nem adnák. Ez átadástól tette viszont függővé, mint említettük, az orosz kormány a végleges békeszerződés aláírását, a mivel egyebiránt Konstantinápolyi táviratok minden nap biztatnak, sőt most még azt is hozzátesszük, hogy az orosz hadsereg viszszavonulásának megkezdésére már ki is van tűzve a nap, január 22-ke. Mindezen folyton megújuló és mindig újból alaptalannak bizonyuló hírekkel szemben nem csoda, ha a csöndes kibontakozás iránt föl-fölmerülő remények is mindig újból eltűnnek.

A g rög határigazítás kérdése, amár a biztosok mind két részről már jó ideje ki vannak nevezve, szintén nem halad előre. A görög kormány, mint a „Pol. Corr.”-nek Athénéből írják, nem ringatózik illúziókban a porta halogató politikájának célja iránt, mely alig egyéb, mint hogy a porta, ha egyszer Oroszországgal, Ausztria-Magyarországgal,

és magasabb volt. Az asztal elejébe a legénygyermekéhez hasonló lóca készült, a lányok számára is. A mi hely meg a konyha — pardon! a tinterem — területéből fennmaradt, az a mestertől il tte, mely szélességben a fal mellett ülőhelyek egyeztek meg. Ezen tét felső szögletében a több urat kiszolgált „egyes” pöffeszkedett saját testéből bocsátott rojtokkal. Az „egyes”, vagyis művelt nyelven „l'au te uil” egy nagy karos szék (támlány) volt, mely épen úgy dicsekedhetett historial multtal, mint az oláhfalvi zek. — Tanórak alatt rendszeren a mester, vagy az ő távollétében helyettese a „perécektor” (praeceptor) foglaltatta csak el, de a tanítás megkezdése előtt bármelyik tanítvány jogosultnak érezte magát beleülni.

Együtt jártunk a leányokkal, minthogy a mester szerencsétlenségére a harangozó itt nem vala, mint másutt leánytanítónak kvalifikálva. Ezen spártai szokásnak különben voltak jó oldalai is, mert itt fejlődtek ki nem ritkán azon gyöngéd szerelmi viszonyok, melyeknek vége a legtöbb esetben házasság lett. Már a harmadik, negyedik télen minden kiválasztotta magának a szeretőt, s mint hogy nem ritkán két, három fiúnak is választása ugyan azon egy hölgyecske kére esett ebből katalmas szerelmi perpatvarok és dulakodások támadtak, melyeknek akkor ér véget, midőn a szülők is interveniáltak.

A mesternek természetesen legtöbb gondja is több volt annál, semhogy ilyen perpatvarok ki egyenlítésbe ereszkedjék. Ha a szülők interpelláltak, mindig azt felelte, hogy ő nem oka, ha effélék történnék; miért nem hoznak olyan harangozót ki írni, olvasni tudjon s ebből kifolyólag képes legyen a leány gyermekeket oktatni.

Biz ez a mesterre nézve egy kissé szomorú állapot volt, — de azért mi mégis szerettük a leányokkal egy calassiss levegőjét szívn.

De t lán már igen sokat is anticipáltam. Jó lesz visszatérni oda, hová ígertem vala.

Mielőtt a tulajdonképeni tanítás kezdetét vette volna, elénkeltük a mester taktusai után a szokásos reggeli éneket, azután felállott az első fiú, el kezdte mondani a „miatyánkát” és mi szépen utána susogtuk. Erre következett a „Tartsd meg isten császárukant” s ezzel véget a reggeli istenistiszteletnek s megkezdődött a leckemondás.

Szemes.

Montenegróval stb. tisztába jött, könnyen elbánhatni véle e kis Görögországgal. Az athénai komány azonban el van határozva, hogy követeléseiből semmit sem enged, s ha a porta a berlini szerződésben kijelölt alaptól el akarja térni, Görögország megszakítja a tárgyalásokat s a nagyhatalmakra appellál. Egyik fegyverűl készen tartja a görög kormány a krétai lázadás újabb fölcsúztatát is; valóban már most is mutatkoznak oly jelenségek, minők Kréta szigetén minden fölkelést megelőzőni szoktak; egyes „elégedetlen” keresztyén törzsfőnökök a hegység közepén vonultak s kisebb csapatokat szerveznek, a mohamedán lakosság pedig a városokba menekül. Kevés kell hozzá, hogy a porta és a krétai görögök közt csak nemrég kötött egyezmény ismét szétrepessék.

Kandahar elfoglalása az angolok által, miről minapi táviratok értesítettek, fontos mozzanat az angol-afgán háború fejlődésében. Az angol sereg immár hatalmában tartja az emir országának legfontosabb pontjait, s ha a fővezér, mint az utóbbi napokban jelentették, szükségesnek tartja az operációk folytatására megvárni a tavasz beköszönését, azt egészen nyugodtan teheti. Hogy Sir Ali Oroszország közvetítésével köthetne békét, az iránt minden illúziót eloszlattak a táviratok, melyek jelentik, hogy a szentpétervári kormány tapogatózott ugyan, de határozottan elutasított.

Bébizonyult, hogy a kabuli emir elhagyta országát és igénybe vette Oroszország vendégszeretét. A fejedelem utjának célja az, hogy Európa közvetítését kérje s a nagyhatalmakat tegye bírónak Angliával való viszálya fölött. Nemes illúzió! Sir Ali emir nem gondolta meg, hogy közvetítés csak akkor lehetséges, ha mindkét érdekelt fél kéri vagy legalább beleegyezik, a mi a jelen esetben nagyon kevésbé valószínű. Afganisztán uralkodója ezidőszent orosz földön van és természetesen, hogy részvételtjes vendégszeretetre fog találni; de még nem tudjuk, vajon azon felvilágosítások után, melyeket eddig már bizonyosan kapott, folytatni fogja-e utját Szentpétervár felé.

Az orosz belzavarok növekedése folytán mindinkább sürűn hangzanak szöszöcskék, melyek alkotmányt követelnek. Ha azonban egyes vérmes tudósítások azt jelentették, hogy e kérelmeknek sikerök lesz, újabb táviratok gyorsan szétoszlatják ez illúziót. Mint ugyanis Szentpétervárról jelentik, Gordienko egyetemi tanár, s azok, kik az általa szerkesztett kérvényt aláírván, kívánták, hogy az oroszoknak is adassék meg, a mit a bolgárok megkaptak, — válaszképp deportáltaknak Szibériába!

Franciaországban a törvényhozás megnyitása elé nagy feszültséggel néznek, mert, úgy látszik, a kormány és a republikánus többség közt nem jó léte az egyetértés, a kormány programja nem elégíti ki Gambettát és híveit. Gambetta mindazt nem akarja elvállalni a kabinetalakítást, s egyelőre csak fenyegetőzik lapjában Dufaure ellen. „A kormány ne ringatózzék ábrándokban” — ugmond — „mert ha erejét arra akarja felhasználni, hogy a közvéleménynek ellenálljon, a helyett, hogy vezesse akkor meg fog semmisülni. Döntő pillanathoz jutottunk. A ki nem cselekszik, mert nem akar, össze fog történni, s a ki nem akar, cseleksedni, mert nem tud, más által fog pótoltatni.” — Még remélik azonban, hogy a mérsékeltbb elemek közvetítésével sikerülni fog az egyetértést helyreállítani.

— Ismét bosnyák deputáció. A „W. Tagblatt”-nak távirják Szerajevóból: attól való féltőkben, hogy a mohamedán nemesség növekedő befolyása az agrárius kérdések reájok nézve kedvezőtlen megoldásra vezethetne, a katolikusok és öhitűek rövid idő előtt kibékölték. Ennek következtében pár nap mulva egy nagy, öhitűekből és katolikusokból álló küldöttség megy Bécsbe, hogy a parasztrand érdekében egy, a tizedviszonyokat tárgyaló, indokolt kérvényt nyújtsa át a felségének.

A háromszék megyei gyámhatósági szabályrendeletek

magyar királyi belügyminiszter ur ó nagyméltósága által jóváhagyván, azok közlését jövő számbunkban megkezdjük.

Térzsüké miatt je'en számunkban csak a leltározási díjak s közgyámok munkadíjairól szóló szabályrendeleteket közölhetjük, különösen ajánlva azokat a községi és körjegyzők, valamint a közgyámok figyelmébe.

Törvényhatósági szabályrendelet a községi és körjegyzői leltározásért illető díjakról.

1. §. A községi vagy körjegyző bármely hagyaték leltározását annak 50 forint becsléértéig egyéb hivatalos teendő elintézésé alkalmával minden munkadíj nélkül tartozik teljesíteni.

A hagyaték becsléértéke való tekintettel a fokozatos munkadíjak a következőkben állanak:

50 frton felül 150 frt értékig terjedő hagyatékknál	50 frt
150 frton felül 400 frtig	1 frt 50 kr.
400 frton felül 600 frtig	1 frt 50 kr.

600 frton felül 1000 frtig	2 frt — kr.
1000 frton felül 2000 frtig	2 frt 50 kr.
2000 frton felül 5000 frtig	3 frt 50 kr.
5000 frton felül bármely értékig	5 frt — kr.

2. §. A leltározásra felhívott becslősök a hagyaték 50 forint becsléértéig a becslést díjtalanul polgári kötelességből teljesítik, ellenben 50 forint becsléértén felüli hagyatékok becslésénél díjúl egyenkint egy napra 50 krt, félnapra 25 krt igényelhetnek.

Különös szakismeretet igénylő becsléseknél (gyárak, kereskedések, arany és ezüst ékszerek és drágaságoknál) a becslésért járó díjak becslős által beadandó számla alapján esetről esetre a gyámhatóság által állapítatnak meg.

3. §. Ezen szabályrendelet belügyminiszteri jóváhagyás és kihirdetés után hatályba lép, végre. hajtása iránt pedig az arvaszéki elnök intézkedik.

Törvényhatósági szabályrendelet a községi közgyámokat egyes gyámoltak vagy gondnokoltak érdekében teendő munkálatokért illető díjakról.

1. §. Vagyontalan árvaakat illetőleg ezeknek személyes elhelyezéséről teendő számadásos jelentések készítése díjmentes.

Azonban jogosítva van a közgyám az árva és gondnokoltak vagyonáról számadás jegyzőkönyvre vételért, illetőleg számadás készítésért az alábbi díjakat követelni, u. m:

1) Ha az egy lapra iratott, 25 krt.
2) Ha az egy felívet elfoglalt, 50 krt.
3) Ha az egy egész ívet foglalt el, 1 frtót és a számadás minden további ívéért még 50 krt.

2. §. Az árva és gondnokoltak érdekében kérésük irásáért 20 krt munkadíj állapítatik meg.

3. §. A közgyámok napi díj és munkadíj címén, ha ingóságok eladásá vagy ingatlanok hasznosítására adásául bíznak meg, összesen illeti egy félnapra 50 krt, egy egész napra 1 frt.

4. §. Minden más — a gyámhatóságok vagy gyám és gondnokolt által a községi közgyámokra bízott és az 1877. évi XX. törvények vagy annak alapján keletkezett törvényhatósági szabályrendeleteknek alapuló munkálatokat a közgyám a községtől kapandó fizetésért tartozik teljesíteni.

5. §. Ezen szabályrendelet végrehajtásával az arvaszéki bízik meg.

VIDÉKI ÉLET.

Brassó, 1878. január 14.

Tekintetes szerkesztő ur!

A nagyméltóságu vallás és közoktatásügyi magyar királyi miniszterium mult évi novemberhó 20-án 29,885. szám alatt a brassó megyei tanstület alapszabályait megerősítvén, ennek folytán jelen év januárhó 2. és 3-án tisztújító nagygyűlését a brassói állami népiskola tanhelyiségében következő eredménytel tartotta meg:

Közfelkialts utján elnök lett K o ó s Ferenc, kir. tanfelügyelő ur.

Titkos szavazattöbbséggel megválasztattak: Orbán Ferenc első alelnöknek, Bede Dániel második alelnöknek, Csia István tanstületi titkárnak, Ács János első jegyzőnek, Biró Vince második jegyzőnek, Kis Árpád pénztárnoknak.

A tanstületi választmány az alábbi tagokból áll:

Bitay Sándor, Pál Károly, Bartha Károly, Barabás Sándor, Bibó László, Szemerjai Károly, Kovács Mihály és Zajzon János.

A választmány működését január hó 10 dikén tartott választmányi gyűléssel megkezdette s minden hó első péntekén az ügyek gyorsabb elintézésé céljából rendszer havi gyűlést tartand, mely határozat ezennel a jelen nem volt tagok tudomására hozatik.

Cs.

Az agyonhalgatott cikk

A „Nemere” egyik régebbi számában I. Sipos Samu barátom egy indítványt, vagyis jobban mondva, egy véleményét közölt a háromszék megyei tanító-testület elmaradt gyűlése tárgyában. Mind vártam, hogy valaki hozzá fog szólni. Lenet, hogy neki is fanyalodott valamelyikünk s küldött be választ, csakhogy talán a t. szerkesztő ur a kosárban felejtette. Igen röviden legyen szabad nekem egy pár szót kockáztatni e tárgyban.

Sipos Samu barátom ártatlan egyszerűséggel a többek között azt indítványozta (sic!) — hogy a nagygyűlés tétessék át tavaszra, mert télen a gyűlésezés sok bajjal járna. Nos, ez indítvány akart lenni, csakhogy olyan felesleges indítvány, a minek az ellenkezőjét a világért sem akarta elkövetni senki. Sipos barátom félt attól, hogy neki a téli időszakban kell majd gyűlésre fáradni, pedig hát megnyugtathatom a felől, hogy senkinek eszé ágában sem fordult az meg. Nemcsak télen, még az őszön sem akartuk mi azt a nagygyűlést megtartani. S nagyon valószínű, hogy tavasszal sem lesz belőle semmi.

Minek is?

Mi kényelem dolgában versenyezhetünk akár:

*) E tárgyban egyetlen cikket vetünk, — melyet azonban alaki tekintetben nem adhattunk közre.

2214.

mielő hivatalnokkal. Jó dolgunk van. Háromszék-megye tanítóinak csak háromnegyed része nem kapott aug. 10-én fogva fizetést, a többi kilétszámra kiegészítetett s miután ez így áll: akkor minő igazságtalan dolog lenne ezt a körülményt például egy gyűlésen a közoktatási minisztérium becses figyelmébe ajánlani?

Az iskolások viszonya a tanítókhöz ma már istennek hála úgy megerősödött, hogy attól tartani egyhamar nem lehet, hogy legalább a tanteremben, ha nem is künn, bizonyos önállóságra vergődjék a tanító. S ha akad is itt egyegy helytelen gondolkodású fő, mely rakoncátlan természeténél fogva ellene mer mondani az iskolásoknak tanügyi kérdésekben, — az elveszi menten méltó jutalmát: „pályázat után állomása betöltetik“ stb. Hogy ezeket s ezekhez hasonló kérdéseket mire való volna még a gyűlések előtt tárgyalni s mire való volna például olyan emlékiratokat szerkesztetni, a mely valahára szabja meg a határt az iskolások számára: azt csakugyan nem értem. Sokkal jobb így a hogy vagyunk; legalább az apróbb misériakkal nem kell majd oda fenn bajlódni.

Hallottam emlegetni valami országos tanítószövetségről is. Ez a szerencsétlen eszme éppen nem való tanítótestület elé s nagyon jó volt, hogy a gyűlés elmaradt, mert még valamelyik hőbortos fővel elő talált volna hozni.

Van ugyan egy központi választmányunk, melynek számos teendői közé a gyűlés előkészítése is tartozott volna, — hanem hát ez a választmány még csak papirosan fungál, sehol egybeült híré sem hallottuk.

Sipos Samu barátom, úgy látszik, nem tudja, hogy a központi választmányunk a „dolc“ farnienti-n kívül nem szabad egyébbel foglalkoznia, mert különben nem indítványozott volna olyan dolgot, a mit megtenni vagy meg nem tenni senkinek sem jutott eszébe. Kár volt vele az időt vesztegetni.

Hiszen nagyon jó dolgunk van nekünk. — A törvény biztosít bennünket élethosszig tartó állomással, megszabja, hogy a tanító állandóan választassanak. S hogy azért a miniszter most olyan magyarázatát adta ennek a törvénynek, mely szerint, ha akarom, — igen, ha akarom, — nem: az se baj. Fenn van tartva a jogunk, hogy három esztendő múlva csakugyan kérhetünk állandósítást s ha aztán az összeült iskolások nagy szakértelmelemmel kimondja képtelenségünket, akkor is van még egy menedékünk: elmehetünk „zabot hegyezni“ — ez is kellemes foglalkozás.

A tanítógyűlések mindezekkel — mondom, éppen semmi köze nincs. Hát aztán mielő tanítógyűlést sürgetett Sipos barátom és miért kellene azt csak tavaszra elnapolni, — akarom mondani elfelejteni?

Jobb nekünk így. — Ignoti nulla cupido. Ha ezekről nem beszélünk azokon a gyűléseken, nem is tudjuk meg, hogy mi fáj nekünk.*

Egy tanító.

CSARNOK.

Az újév megünneplése Romániában.

Bukarest, 1879. január 9.
(Ó stylus szerint 1878. december 28.)

Ne csudálkozzanak a t. olvasók, ha én most írok az újévről; fölívom figyelmeket a fentírt dátumra. Nekünk még csak most jön újévünk.

Nekünk?

Igenis, mert a Romániában lakó reformátusok és lutheránusok is a kétszeri ünneplés kikerülése végett az ó stylus szerinti ünnepeket tartják, ám-bár papunk jobban szeretné, ha az új szerinti tartanók, mint ezt egy társaságban hallottam; — mert tetszik tudni, itt is mindent elmondanak a papról, a mit csak tudnak, mint akár Erdélyben vagy Magyarországon.

Hohó! csak most veszem észre, hogy én itt a papról, nem pedig az újévről beszélek.

Térjünk hát tárgyakhoz.

Ilyenkor itt nagyban vásárolnak ám az oláh c o c o n á k, — mert itt az a szokás, hogy minden ember megajándékozza egymást újévkor; azért van dolguk most a boltosoknak, de van hasznuk is, föl-rugtatják ilyenkor mindennek az árát duplára, sőt triplára is.

Karácson negyednapjától kezdve egész ó év utolsó napjáig, sőt mondhatni estejéig nyüzsgnek a fiakkerek és diszebbelndi diszebbelndi magánfogatok Bukarest főutcáin, úgy, hogy sokszor negyed-órát kell várakozni, míg az ember a Lipce-utcán keresztülhalat.

Ez utóbbi utca tudniillik a román főváros áru csarnoka; itt lehet kész női és férfiruhákat, pipe-cickekkel, butort, vasárut-égy kapni, mint minden néven nevezendő fűszerkereskedéshez tartozó dolgokat, mely kereskedések itt nagyon dusan ki vannak állítva déli gyümölcsökkel és halnemekkel, úgy hogy itt a fűgét, datolyát, narancsot, citromot nagyon olcsón lehet kapni.

Olvastam a „Nemere“ egyik utóbbi számában a csikszéki aprószeneteket; az itt is megvan, hanem azzal a különbséggel, hogy itt újévkor járnak

s csakis gyermekek cifra papirosból készült rózsákkal földiszitni vesszőkkel és mondókaik ez:

„Sorocova, morcova
Sa treasci la anul nuo.
Cati cui pa casa,
Atita galbeni pe masa.“

(Lefordítva körülbelül így szól: Szorkova, morkova, élj boldogul az újévben. A hány szeg a házban, annyi arany az asztalon.)

E közben veregetik az illetőnek vállát, minek utána pár b a n i t (román rézpénz) kapván, tovább mennek más házhoz.

Szintén újévkor faluhelyen az eladó leányok egy egy bazsalikum-ágat felöltöztetnek bábnak piros és kék rongyokkal, mit aztán kitűznek éjjelre a háztetőre; ha elvéssz, akkor férjhez megy az új évben, ha nem: leányul marad. Legalább ők úgy hiszik, mit könnyű megmagyarázni, mivel az ágat rendszeren a leány szeretője lopja el; ha tehát szeretője nincs: ága nem vesz el, — ergo: férjhez sem mehet.

Az új évi ünnep után az orthodox hitűekre egy szintén nevezetes ünnep következik a B o b o t e r a vagyis vízkereszt, a mi itt szintén nagy ceremóniára ad alkalmat, s melynek legfőbb cse lékvénye a keresztesnek a M e t r o p o l i t a által a Dimbovitának való merítése, mi által a folyó megszenteltetvén, többen utána ugranak azt kihozni megkapván érte a jutalmat, mely áll 5 drb. aranyból s egy teljes öltözetből. Ugyanekkor fognak az oláh mitókának (mészáros, ács, kőműves stb. legények) egy-egy zsidó suhancot kit, bár mint rug kapál is megfürösztene a szentelt folyóban, azt tartván, hogy ekkor megkeresztelkedik.

Boldog újévet kívánva, még arról akarom értesíteni a t. szerkesztő urat, hogy miután ellenzéki lapot nem hordattunk, — megmaradunk továbbra is a „Nemere“ mellett.

AKLI.

LEGUJABB.

Zigráb, jan. 15 A tartománygyűlés mai ülése a horvát és szerb ellentétek összeitkőzésének érdekes képét nyújtotta. Két szerb képviselő választásának megsemmisítése volt indítványozva, s ebből felekezeti kérdést csináltak. Györgyevics a szerb elem elnyomtatásáról panaszkodott, mire Miskatovics találatlan ultat a kormány azon rendeltére, melylyel valamennyi horvát iskolában a cyril betűk tanítása kötelezővé tétetett; ultat továbbá arra, hogy a tartománygyűlés elnöke a hétszemélyes tábla elnöke a belügyi főnök szerbek. A szerbek — ugymond — azok, kik a hol csak tehetik, mint Szlavoniában, elnyomják a horvát nemzetiséget legutóbb is azt mondták, inkább legyen Bosznia a törökök, mint a horvátoké

Figyelemre méltó, hogy a sok szónok közül egy sem beszélt engesztelőleg. Peicscs választása megsemmisítetett.

Konstantinápoly, jan 15 A porta képviselőihez egy körlevelet intézett, melyben a tráciai fölkelés okait fejtegeti. E szerint az egész szerencsétlenség okozói az oroszok és bolgárok voltak és az állapot, a körjegyzék szerint, mindaddig fog tartani, míg a portának meg nem adatik a lehetőség, hogy tekintélyét, a hol kell, érvényre emelje.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A sepsi szentgyörgyi egészségügyi bizottság folyó hó 17-én délelőtt 11 órakor rövid ülést tartott, melyen a többiek között Szász Károly városi orvos ur indítványára határozata ment, — hogy a bizottság egy uszoda felállítását fogja javaslatba hozni az előjárásánál. Megjegyezzük ez alkalommal, hogy az egészségügyi bizottság tagjai nem nagy érdeklődést mutatnak, a mennyiben ezen gyűlésen is 20 tagból heten voltak jelen csupán.

— A ref. gimnázium első félévi közvizsgálati január 30., 31. és február 1-5 napján fognak megtartatni.

— Bálkrónika. A helybeli polgárság — mint értesültünk — folyó hó 1-én rendezendő táncvigalmára bálványul t. Bogdán Istvánné urasszonyt fogja felkérni. — A folyamatosan levő farsangon az „ilyefalvi ifjusági önképző kör“ is fog bált rendezni könyvtára gyarapítására. A bálványi tisztre gróf Nemes Nándorné ö mőtődsége kéretett fel; ugyanazért a bál napjának megállapítása grófné ö mőtődségének válasza után fog megtörténni. — A sepsi-kálnoki unitárius orgona alapjára január 25-én zártkörű táncvigalom fog rendeztetni.

— Magyar művészet a külföldön. Münchenből írják a „P. Napló“, nak: Münchenben a képzőművészeti akadémián az e hó 10-én történt pályázatok alkalmával — a festészeti és szobrászati tőren

— fiatal honfitársainknak: Gyárfás Jenő festőnek, és Kiss György szobrásznak, egyhangulag íteltettek oda az első díjak. Gyárfás J., városunk szülötte, ki az adott themával — „egy étterem festése te kinttél az építészeti dekorációra“ — páratlan sikert aratott, oly művet szolgáltatott, mely komolyságát és művészi gazdagságát tekintve, messze túlszárnyalta a szép számmal képviselt pályaműveket. Kiss György ki az adott themát: „a könyörületesség szamaritánusa“ művészléleg dolgozta ki, ezenél jobban bizonyította, hogy az a bizalom melyben őt a minisztérium ösztöndíj által részesítette, megérdemelt volt. A nehéz thema kidolgozásánál kitűnt, hogy ő ennek, a mi a koncepciót, vonalazást és technikát illeti, tökéletesen ura volt. Bizonyítéka ennek azonkívül, hogy ugyanazon napon, melyen „zamaritánusa“ díjaztatott, egyszersmind egy más munkáért: „A bosnyák egy török leányt rabol“ — a nagy ezüst érmet kapta. Kíváncsi volna, hogy fiatal művészeinknek alkalom adassék a nálunk épülőben levő állami épületeknél, (mint az Opera stb.) a külföldön szerzett és ott kitüntetett képességeiket értékesíteni.

— Kőszia hír. Bácsban mult este az a hír volt elterjedve, hogy a német császár ellen újabb merényletet követtek el. Ilyesmírl azonban Berlinből sem hivatalos sem magánjelentés nem érkezett.

— A selmecbányai szerencsétlenségről a „P. Napló“-nak újabb a következő részleteket jelentik: Nagy Gézának, ki Lill-aknán lakott, 9 órakor reggel jelentette, hogy a Lipót-akna ég. Ö rögtön sietett a lakásától körülbelül 20 percrenyire levő aknához, bezárta az aknát, melyből rékkor már lángok csaptak, vastag tölgyfából készült ajtókkal s ezekre egy réteg deszkát s földet rakatott. Ezután visszasietett Lill-aknára s leküldött két embert, hogy nézzenek az ácsok után s rendeljék őket ki. (E három ácson kívül a Lipót-aknai bányában csak egy kocsis s 4 ló volt, a kocsis s 3 ló szintén megfúlt, a negyedik, mintha a napfény, melyet hónapok óta nélkülözött, költötte volna új életre, a mint szintén hullánakon gondolt teste a napvilágra hozatott, újra kezdett éledni.) Miután a leküldött két ember soká nem tért vissza, Nagy újra két embert küldött le, s miután délelőtti 11 óráig ezek sem jöttek vissza, Nagy Géza maga ment le ácsokkal, két felügyelő s két világító gyerek kíséretében. A két legelőbb leküldött ember majd a tűz helyéig jutott. Sokkal előbb dőltek el az utóbbok küldöttek, s Nagy Géza 4 kísérőjével csak csak addig jöhetett, hol a Lill-aknát s a Ferenc-József altárnát összekötő tárna az utóbbiba nyílik. Ott feküdtek mindnyájan halmon, s Nagy Géza teste szerencsétlenül ép úgy, hogy az áltarna szélező csatornája elzárta. Ez által történt a mérgezés a szomszédos bányában is, a Nepomuk János tárnában ő munkás veszett el. — Ez történt 11 órakor délelőtt. Délután 3 órakor Nagynak neje, kit férje hosszú elmaradása aggodalommal töltött el, a szintén szomszédos Zipszer-akna bányatisztjéhez küldött, kértvén őt: tenne lépéseket, hogy valaki nézzen az oly aoká a bányában maradtak után, — csak így jutott e tudomásra annak, mi történt a szomszédos két bányában. Az illető először is a maga munkái után nézett. A 32 lenn elfoglalt munkás mind már eszméletlen állapotban szállítatott ki, de ezeket még sikerült úgy elvethetni. Csak most tétettek Lipót- és Lill-aknán is r entési kísérletek, de a gyilkos gáz miatt állítólag lehetetlen volt behatolni. 11 órakor este jött ki Selmecbányáról Krausz Vilmos főkapitány, ki magán uton értesült a szerencsétlenségről, s ki festi le a fő kapitány csodálkozását, midőn a szerencsétlenség színhelyére, Lipót-aknára érve, azt egész üresen, csendesen lelt; egyetlen egy hivatalnok, egyetlen egy felügyelő, egyetlen egy őr nem volt ott. Hogy a hullák reggeli két óráig aztán mégis kiszállítottak, csak az ő erélyének köszönhető, de ekkor már csak hullákat szállíthattak ki. Az első, a ki behatolt a bányába, egy Zurián nevű munkás volt, ki fiának temetőt hozta ki magával. A selmecbányai bányagazgatóság a szerencsétlenségről csak a szerencsétlenség színhelyéről visszatért főkapitány által értesített.

— Joachim gyermekkorából. A „Vasárnapi Ujs.“ egyik száma közli: Joachim József 1830-ban látott napvilágot Kecelen, hol atyja szegényebb sorsú zsidó kereskedő volt s később Budapestre költözött. (A „P. N.“ értesülése szerint Joachim Köpcsényben Mosonmegyerében született, a falu 183. sz. házban.) A gyermek már igen kis korában gyakran ellopózott a szülei háztól s meglapult egy egy szurtos korcsma zugában, honnan lángoló szemekkel kísérte a barna cigányok játékát s mohón nézte, hogy járja a bűvös boszorkány táncot kezökben a vonó. Aztán haza ment, leaszott a szegről egy ott revesedő rozgánt gitárt s annak a hurjain próbálgatá utána pengetni a füleiben züm-mögő nótákat. Atyja kedvtelve nézte a gyermek szenvedélyes időtöltését s egy reggel meglepte egy — igaz hegedűvel. A fiu aztán egész nap nem csinált egyebet, mint resztele a hegedűt, majd hogy minden lakót el nem riasztott vele. Nem telt bele azonban sok idő s a mit a kis Pepi mivel, nem volt többé reszelés, valóságos nóták keülték elő a hegedűből. Nem tanította senki rá, magától találta meg a nyitját, összes tanulmánya az volt, a mit a cigányoktól látott s inspirációja a szép fül-bemászó magyar nóták hangjaiból támadt, melyek

*) Körültek e kifakad o'at, melyek itt-ott leszámítva a leszámítandókat csakugyan gonfollózára készítették az ille'ket. Szek.

Elkísérték egész későbbi fényes pályáján a művészi kifejezést nyertek világhírű „magyar koncert-jében.” A fia Pesten Szervácinszki hegedű művésznél tanult, ki már 7 éves korában hangversenyt adott vele, s a csodagyermek oly feltűnést keltett, hogy rokonai Bécsbe küldték, hol Hellmesbergernél, majd Böhménél tanult. Ez utóbbi magához házába vette, s nem is eresztette el többé, csak mint kész művészt.

— Nyilvánírt köszönet egy bankó hátán. A rozsnnyi takarékpénztár pénztárnoka a „Rozsny. Híradó” szerkesztőjének egy forintot bankót mutatott, melynek hátára tintával ez van írva: „Bécsben szeptember 7. 1878 mint sebesült esztet ajándékkul kaptam, áldás elhunytá után is poraira ki ajándékozta. Buzás (Yörgy s. k. gyalogos)”. A bankó Bécsből Rozsnyóig négy hét alatt tette meg az utat.

— Hogyan bánik a muszka kormány a törökökkel. A „Standard” egy philippopolis levelezője a következő borzalmas dolgokat írja lapjának a mohamedánok sorsáról: „Ma reggel újra 60 török család küldetett Drinápolyból, Konstantinápolyba való további száműzés végett. E szerencsétlenek nemcsak most tértek vissza a tartományba; nehányan már több mint hat hónap előtt tértek vissza és békesen éltek régi hazájukban. Rövid idővel ezelőtt azonban egy orosz hivatalnok kijelentette nekik, hogy a tartományt el kell hagyniuk és minden vagyonuk el van kobozva. A muzulmán lakosság oly csorda, melynek pásztora hiányzik. S most megtört lélekkel, zugolódás nélkül tűnnek minden kegyetlenséget és bántalmat, melyek rajtuk a keresztények elkövetnek. Ellenségeik nem azért üldözik őket ily engesztelhetetlen módon, mert zavarokat okoznak vagy veszélyek miatti aggodalomból, ez inkább tisztán irtó háború, mely ellenünk, mint muzulmánok ellen viseltetik.”

— Az elfűnt felség. Győrka János kolozsmonostori szalmafonónak a neje még karácson szombatján eltávozván hazulról, többé nem is tért vissza. Férje azóta folyvást kutatja, nyomozta de hasztalanul. Végre január 6-án reggel Losárdi Pál molnárlégény az az n. plébánia malom gátjánál egy női holttestre akadt; kiemelve azt a vízből, a nyomozatból nem sokára kitűnt, hogy a hulla a Győrka János nejének a holtteste. A szerencsétlen nő vigyázatlanságból a Szamosba csuszott nem tudott magán segíteni, nem is volt a közelben segély: s így történt, hogy belefulladt.

— Egy apának 30 gyermeke. Holsteini lapok jelentik, hogy Odesen városkában a múlt vasárnap egy polgár neje megszaporodott, s a harmincadik gyermekkel ajándékozta meg férjét. A boldog apa jelenleg 60 éves, erős egészséges ember, a mostani felesége a negyedik. — Ennél különben Budapest még sokkal kiválóbb sp. csalálat mutat föl, a mennyiben ott él egy ember, a kinek 44 élő gyermeke van. E szerencsés férfinem más, mint Rác Pali a híres muzsik.

— Leleményes hitelező. Rochesterben egy szegény irhoni adósa volt egy gazdag embernek és nem volt képes adósságát kifizetni. A gazdag perbe fogta és kieszakozta a bírói végrehajtást, de — a szegény irhoniak nem: volt semmi lefoglalni valója. Két pompás hizott disznó ott rőfögött ugyan az udvarban, de ezeket nem lehetett lefoglalni. mert a törvény határozottan kimondja, hogy a háztartáshoz tartozó két disznó lefoglalás tárgyát nem képezheti. A gazdag erre két malacot vett és elküldte azokat a nemes emberbaráti ajándék fölött rendkívül megörvendő szegény irhoniaknak, a scheriffel pedig — lefoglaltatta a két hizott disznót.

— A „fekete asszony”, így nevezi, mint már említettük, az orosz nép az asztrakáni kormányzó-ságban töméntelen áldozatot szedő pestist, mely mint konstálva van, kétségtelenül a keleti pestis. Csaknem mindenki meghal, és pedig rövid idő alatt, ki e borzasztó betegséget megkapja. Iszonyu főfájással jelentkezik, — a hónalj-mirigyek megdagadnak, az arc kékes-fekete színt vált. Ha egy házban egy ember megbetegedett, az egész háznép elpusztul. — Ez a „csornaja zencina” — a fekete asszony, mely elől hiába fut tova a nép, csak tovább plántálja a vést. — Hiába vonatoknak kordont a kozákokkal, a legujabb távirati jelentések szerint a pestis egyre terjed. A helyzet annál aggasztóbb, mert a pestis már pusztának is szedi áldozatait, hol a kalmukok tanyáznak. Az első aulban (sátor-tal-p) egy nap alatt 8 személy halt meg; másnap több kibika (sátor) kipusztult; a kalmukok a legnagyobb sietséggel szedték fel igazán a sátorfát, s menekültek a puszták legmélyebb mélységeibe. Minthogy a hatóságoknak nincs módjukban, hogy e nomád népet bizonyos pontokon megtartsák, meg nem akadályozható, hogy aulokba is át ne menjen a baj. Az orosz kormány a szentpétervári orvosi karból bizottságot nevezett ki, melynek feladata lesz, hogy a belügyminiszteriumnak javaslatot terjesszen be a pestis tovább terjedésének megállítására iránt. Az orvosok mind abban a véleményben vannak, hogy a kerületek, melyekben a pestis uralkodik, a legnagyobb szigorúsággal elzárassanak. Hír szerint Pirogey híres tanárt küldik a pestises

helyekre, hogy a helyszínen gondoskodják a leg-hathatósabb eszközökről és szerekéről. A mokszaivi orvosi kar nyolc leghírnevesebb tagja követi az öreg Pirogevet Asztrakánba.

— Tyuk, mint kutyák dajkaja. Angermündéből írják, hogy ott egy vén tyuk, melynek szárnya múlt novemberben összeégett s ezért mint valódi invalida egy szolgálo szobájában tartózkodott, szoros barátságot kötött egy szintén a szobában tartózkodó kutyával. A kutyának időközben két kölyke lett, melyeket egy lapos ládában helyeztek el. A vén tyuk gyakran járkált ott körülöttük, egyszer felmászott s szárnyai alá vette a kis kutyákat. Ezen idő óta, most már kéthete, a tyuk folyvást ott ül a kis kutyákon, míg a nagy kutyák csak néha jö el kölykeiket megszoptatni. A tyuk csak ekkor hagyja el a ládát, hogy valamit egyéde de rögött visszaszít eredeti helyére s a vén kutyát igyekszik eltolni, vagy ha ez nem sikerül, felmegy a vén kutyák hátra s mindhármát befedi szárnyával. Ha eledeit visznek a tyuknak, midőn a kis kutyákon ül, hivatogó szót hallatt s csodálkozva néz a kis kutyákra, hogy azok nem akarják szavát megérteni.

Az általam alapítandó
„Székely nemzeti muzeum”
számára múlt év december havában beérkezett
adományok kimutatása.

I. Könyvek, nyomtatványok és kéziratok.

A Magyar Tudományos Akademiától (Budapest) nyolc kötet könyv. Imre Lajos úrtól (Zágon) 9 drb kézirat. Potsa Gizella úrhölgytől (Peselnek) egy kötet könyv, egy török írat. Szotyor József úrtól (Kézd-Vásárhely) egy kötet könyv. Potsa Ferenc úr 6 méltóságától (Ürmös) 1 kötet könyv és 5 drb szomorujelentés. Henter Károly úrtól (N. Ajta) 85 kötet könyv és 5 drb kéziratok mű.

II. Régiség, pénz és érem.

Molnár Dénes városi kapitány úrtól (Kézd-Vásárhely) egy darab rézpénz. Orbay Mari kisasszonytól (Kézd-Szentlélek) két drb rézpénz. Potsa Gizella úrhölgytől (Peselnek) két ezüst, 2 rézpénz. Potsa Flóra úrhölgytől (Peselnek) 5 drb ezüstpénz. Vitkay Zsigmond úrtól (Brassó) 16 drb ezüstpénz, egy drb réz érm. Özv. Follinusztól (Kézd-Vásárhely) egy drb kétförintos bankó 1800-ból, két drb 1848-as bankó, egy drb ezüst és 15 drb rézpénz. Cserey Gyuláné 6 nagyságától (Osdola) egy ezüst kanál. Geréb Gizella kisasszonytól (Osdola) egy csont tűtartó. Bartha Sándorné 6 nagyságától (Bardoc) egy római cseréptál-alj. Végh Ignác úrtól (Csernátón) egy csákányrészlet, egy üllő.

III. Természeti tárgyak.

Cseh Lajos bányaigazgató úrtól (Kolozsvár) 12 drb ásvány. Barabás Ferenc lelkész úrtól (Dálnok) egy kövesülés. Ifj. Bartha Sándor úrtól (Bardoc) 4 drb madártójs. Deák Albert úrtól (Köpec) egy borzokoponya. Zathurecky József úrtól (Nagy-Ajta) négy pár őszszarv és egy szarvas agancsrészlet.

Fogadják a lelkes adakozók, kik tettők által egy nemzeti kincset gyarapították, előleges köszönetemet, az utókor hálás elismerését.

Imecsfalva (Háromszéken), 1879. január 8-án.

Özv. Cserey Jánosné.

63-ik közlemény

a háromszéki Erzsébet árvaleánynevelő intézet javára történt szives adakozásokról.

Cserey Jánosné ivén Imecsfalván kendert ajándékoztak: Geréb Gizella 10 fejet. Czípa Balásné, Baricz Károlyné 4—4 fejet. Imecs Agnes, Aczél Ferencné, Imecs Istvánné, Opra Andrásné, Simon Mari, Aczél Jánosné 3—3 fejet. Cseh Lajosné, Jancsó Julis, Aczél Ignácné, Aczél Istvánné, Nagy Izráné, Konád Károlyné, Konrád Ignácné, Páltán Zsigmondné 2—2 fejet. Konrád Ferencné, Ilyés Antalné 1—1 fejet. Imecs Mari egy láb cernát. — Összeg 52 fej kender, 1 láb cerna

Székely Endréné ivén Csik-Szentimrén kendert adakoztak: Székely Endréné 1 kalongyát. Jakab Ferenc 9 fejet. Sánta Györgyné 8 fejet. Csátó András, Székely Elekné, Csátó Agoston 4—4 fejet. Csapó Andrásné, Adorján Pál 3—3 fejet. Baló Péter, Sándor Dávid, Vencse Ferenc, Márton Ferenc, Kolombán József, Bálint Péter, Sipos Antal, Szabó József, Makó Ferenc, Szabó Tamás, Kurta István 2—2 fejet. Demes Ferenc, Ilyés Ignác, Balog József, Kovács Ferenc, Török József, Boga Antal 1—1 fejet. Kelemen József, Kolombán Imre, Pál Ferenc, Török Ferenc, Jakab Józsefné 1—1 csomó szősz. Tankó Bálint 15 kr. Balog József 3 tojást. Összeg 88 fej kender, 7 csomó szősz, 15 kr, 3 tojás.

Fogadják a buzgó gyűjtők s jötevé adakozók az árvák nevében kifejezett őszinte köszönetünket.

Zágon, 1878. december 29.

Br. Szentkereszt Stephánia, elnök.

Nyomatott Pollák Mórál Seps-Szentgyörgyön.

LOTTOHUZÁS.

N.-Szebenben január 15 én kihuzattak a következő számok:

4*, 16, 30, 17, 24.

Érték- és váltó-árnyolag a bécsi es kir. nyilvános
tőzsdén január 17

Magyar aranyjárdék	83.75
" kincstári utalványok I. kibocsátás	—
" " II.	118.20
" keleti vasut II. kibocs. államköt.	74.75
" " 1876. évi államköt.	66.75
" vasuti kölcsön kötvény	101.80
" földterhermentesítési kötvény	80.—
Temesvári	75.50
Erdélyi	74.—
Szólódézmaváltsági	84.25
Oszták egys.-államadósság papirban	82.—
" " ezüstben	61.95
" aranyjárdék	63.30
1860. államsorsjegy	74.—
Oszták nemzeti bankrészevény	114.50
" hitelintézeti	789.—
Magyar hitelbank	2.20
Ezüst	100.—
Cs. kir. arany	5.52
Napoleon d'or	9.33
Német birodalmi márka	57.05
London	116.75

Felelős szerkesztő: Málík József.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

Hirdetmény.

Hidvégen a husárulhatási jog kiad. Haszonbérbe vevő köteles 2 krral olcsóbban árulni, mint S.-Sztgyörgyön. A község ingyen ad helyiséget a husárulásra s külön pásztortólás mellett 20 marhára szabad legeltetési jogot is. Felhivatnak pályázni kívánók, miszerint f. év január 20 áig ajánlataikat tegyék meg alulirt körjegyzőhöz címve, a hol is a feltételek mindennap megtekinthetők.

Hidvég, 1879 jan. 7-én

Deák László
körjegyző.

2 - 2

Kerestetik!!

Egy jó háztól való fiu a Krasowsky-féle divatüzletben Brassóban mint

tanuló

felvétetik.

3—3

Hirdetmény.

Egy jókarban lévő teljes
butorgarnitúra
szabad kézből jutányos áron eladó.
Ertekezhetni e lapok kiadó-hivatalánál.